

ЗАВДАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Варіант №1.

Завдання 1. Знайти частинні похідні $\frac{\partial z}{\partial x}$ і $\frac{\partial z}{\partial y}$ функцій:

а) $z = 4x^3y^2 - 12xy^3 - \sqrt{xy}$; б) $z = \sqrt{x^2 - xy^5}$.

Завдання 2. Для функції $z = x^2 + y^2 + xy$ обчислити наближене значення в точці $A(1,02; 1,95)$ за допомогою диференціалу.

Завдання 3. Задано функцію $z = \ln x^3y^2$, точку $A(1; 1)$ і вектор $\vec{a}(2; -1)$. Знайти градієнт функції в точці A та похідну в точці A в напрямі вектора $\vec{a}$.

Завдання 4. Для функції $y = \frac{1}{4}x^8 - x^2 + \sqrt{x}$ знайти первісну, графік якої проходить через точку $A(0; 3)$.

Завдання 5. Знайти невизначені інтеграли:

а) $\int (10x^2 + 2x + \frac{3}{x}) dx$; б) $\int (\sqrt{x} + 4x^7 + \frac{4}{x^2}) dx$; в)

г) $\int \frac{x^4}{x^5 + 1} dx$; г) $\int xe^x dx$.

Завдання 6. За допомогою визначеного інтеграла знайти площу фігури обмежену лініями: $y = x^3$, $y = 1$; $y = 2$.

Завдання 7. Знайти загальний розв'язок диференціальних рівнянь:

а) $\sqrt{xy}y' = y^2$; б) $xy' = y \ln\left(\frac{y}{x}\right)$.

Варіант №2.

Завдання 1. Знайти частинні похідні $\frac{\partial z}{\partial x}$ і $\frac{\partial z}{\partial y}$ функцій:

а) $z = x^3 y + 2x^2 y^2 - \sqrt{x+y}$; б) $z = \frac{x}{y}$.

Завдання 2. Для функції $z = 2x^2 + y^2 + 3xy$ обчислити наближене значення в точці $A(1,96; -1,03)$ за допомогою диференціалу.

Завдання 3. Задано функцію $z = \ln(x^3 + y^2)$, точку $A(1; 1)$ і вектор $\vec{a}(-2; 1)$. Знайти градієнт функції в точці A та похідну в точці A в напрямі вектора $\vec{a}$.

Завдання 4. Для функції $y = \frac{1}{2}x^7 - 3x^2 + \sqrt{x}$ знайти первісну, графік якої проходить через точку $A(0; -3)$.

Завдання 5. Знайти невизначені інтеграли:

а) $\int (10x + \frac{1}{7} + \cos x) dx$; б) $\int (\sqrt[4]{x} - \frac{1}{\sqrt[4]{x^{11}}}) dx$; в) $\int \frac{e^x}{e^{2x} + 1} dx$; г) $\int x^2 \ln x dx$.

Завдання 6. За допомогою визначеного інтеграла знайти площу фігури обмежену лініями: $y = \sqrt{x}$, $x = 1$; $x = 9$.

Завдання 7. Знайти загальний розв'язок диференціальних рівнянь:

а) $\sqrt{x^3} y' = y^2 x$; б) $xy' + y - 3 = 0$.

Варіант №3.

Завдання 1. Знайти частинні похідні $\frac{\partial z}{\partial x}$ і $\frac{\partial z}{\partial y}$ функцій:

а) $z = 3x^2y^3 + 2x^3y^2 + \sqrt{2x}$; б) $z = \frac{xy}{x^2 + y}$.

Завдання 2. Для функції $z = x^2 - 5y + 3xy$ обчислити наближене значення в точці $A(3,95; 1,03)$ за допомогою диференціалу.

Завдання 3. Задано функцію $z = \arccos\left(\frac{x}{y^2}\right)$, точку $A(1; 2)$ і вектор $\vec{a}(12; 5)$. Знайти градієнт функції в точці A та похідну в точці A в напрямі вектора $\vec{a}$.

Завдання 4. Для функції $y = \frac{1}{3x^2} - 3x^5 + \sqrt{x+1}$ знайти первісну, графік якої проходить через точку $A(1; -2)$.

Завдання 5. Знайти невизначені інтеграли:

а) $\int\left(\frac{1}{5}x + 5 + \cos x\right)dx$; б) $\int\left(7x^2 + \frac{1}{\sqrt[4]{x^5}} + 6\right)dx$; в)

$\int x^2 \sqrt{x^3 - 4} dx$; г) $\int x \cos x dx$.

Завдання 6. За допомогою визначеного інтеграла знайти площу фігури обмежену лініями: $y = x^3$, $y = \sqrt{x}$.

Завдання 7. Знайти загальний розв'язок диференціальних рівнянь:

а) $\sqrt[3]{x}y' = y^2$; б) $x^2y' + y^2 - 2xy = 0$.

Варіант №4.

Завдання 1. Знайти частинні похідні $\frac{\partial z}{\partial x}$ і $\frac{\partial z}{\partial y}$ функцій:

а) $z = 4x^4 y^3 + \frac{1}{2}x^3 y^2 + \sqrt{3+y}$; б) $z = \frac{\ln y}{x+y}$.

Завдання 2. Для функції $z = 4x^3 - 5y\sqrt{x} + 3xy^3$ обчислити наближене значення в точці $A(-2,97; 1,01)$ за допомогою диференціалу.

Завдання 3. Задано функцію $z = \arctg\left(\frac{x^2}{y}\right)$, точку $A(1; 2)$ і вектор $\vec{a}(12; 5)$. Знайти градієнт функції в точці A та похідну в точці A в напрямі вектора $\vec{a}$.

Завдання 4. Для функції $y = \frac{1}{3x^4} - 2x^4 + \sqrt{x-1}$ знайти первісну, графік якої проходить через точку $A(2; -2)$.

Завдання 5. Знайти невизначені інтеграли:

а) $\int (10x^5 - x + \frac{3}{x}) dx$; б) $\int (\sqrt[3]{x} - \frac{1}{\sqrt[4]{x^5}}) dx$; в) $\int \frac{1}{x \ln x} dx$; г) $\int x \sin x dx$.

Завдання 6. За допомогою визначеного інтеграла знайти площу фігури обмежену лініями: $y = x^4$, $y = x$.

Завдання 7. Знайти загальний розв'язок диференціальних рівнянь:

а) $\sqrt[3]{x} y' = \sqrt[4]{yx}$; б) $xy' = y \left(1 + \ln \frac{y}{x}\right)$.

Варіант №5.

Завдання 1. Знайти частинні похідні $\frac{\partial z}{\partial x}$ і $\frac{\partial z}{\partial y}$ функцій:

а) $z = x^4 y^3 + xy^2 + \cos x$; б) $z = \frac{\ln y}{xy}$.

Завдання 2. Для функції $z = 4x - 5\sqrt{xy} + 2x^2 y^3$ обчислити наближене значення в точці $A (-2,97; 1,01)$ за допомогою диференціалу.

Завдання 3. Задано функцію $z = \ln(3x^2 + 4y^2)$, точку $A (1; 3)$ і вектор $\vec{a} (3; 4)$. Знайти градієнт функції в точці A та похідну в точці A в напрямі вектора $\vec{a}$.

Завдання 4. Для функції $y = \frac{2}{\sqrt{x}} - 3x^2 + \sqrt{x+1}$ знайти первісну, графік якої проходить через точку $A (0; 5)$.

Завдання 5. Знайти невизначені інтеграли:

а) $\int (3x^2 + 4x + \frac{5}{x}) dx$; б) $\int (\sqrt{x} - \frac{1}{\sqrt[4]{x^8}}) dx$; в) $\int \frac{e^x}{e^x + 1} dx$; г) $\int x^2 \sin x dx$.

Завдання 6. За допомогою визначеного інтеграла знайти площу фігури обмежену лініями: $y = x^2$, $y = x$.

Завдання 7. Знайти загальний розв'язок диференціальних рівнянь:

а) $y' = y^3 \sqrt{xy^2}$; б) $y' - y = 2x - 3$.

Варіант №6.

Завдання 1. Знайти частинні похідні $\frac{\partial z}{\partial x}$ і $\frac{\partial z}{\partial y}$ функцій:

а) $z = xy^3 + x^{10}y^2 + \sin x$; б) $z = \frac{\ln y}{\sqrt{x}}$.

Завдання 2. Для функції $z = 4xy - 2\sqrt{x+y} + 2xy^3$ обчислити наближене значення в точці $A(2,94; 1,02)$ за допомогою диференціалу.

Завдання 3. Задано функцію $z = \ln(3x + y^2)$, точку $A(2; 3)$ і вектор $\vec{a}(3; -4)$. Знайти градієнт функції в точці A та похідну в точці A в напрямі вектора $\vec{a}$.

Завдання 4. Для функції $y = \frac{2}{\sqrt{x}} - 3x^2 + \sqrt{x+1}$ знайти первісну, графік якої проходить через точку $A(0; 5)$.

Завдання 5. Знайти невизначені інтеграли:

а) $\int (10x^4 + 12x + \sin x) dx$; б) $\int (\sqrt[2]{x} - \frac{1}{\sqrt[5]{x^{12}}}) dx$; в) $\int \frac{\ln^2 x}{x} dx$; г) $\int x^2 \cos x dx$.

Завдання 6. За допомогою визначеного інтеграла знайти площу фігури обмежену лініями: $y = x^2 - 4$, $y = 1$.

Завдання 7. Знайти загальний розв'язок диференціальних рівнянь:

а) $y' = y^4 \sqrt{xy}$; б) $y' - 7y = 8e^{3x}$.

Варіант №7.

Завдання 1. Знайти частинні похідні $\frac{\partial z}{\partial x}$ і $\frac{\partial z}{\partial y}$ функцій:

а) $z = \ln y^3 + xy^2 + \sin x$; б) $z = \frac{\cos x}{\sqrt{y}}$.

Завдання 2. Для функції $z = 4x^6y - 2\sqrt{y} + 2xy^3$ обчислити наближене значення в точці $A (0,94; 1,02)$ за допомогою диференціалу.

Завдання 3. Задано функцію $z = \frac{3x}{y^2}$, точку $A (3; 4)$ і вектор $\vec{a} (6; 8)$. Знайти градієнт функції в точці A та похідну в точці A в напрямі вектора $\vec{a}$.

Завдання 4. Для функції $y = \frac{2}{\sqrt{x+1}} - 3x^2 + x + 2$ знайти первісну, графік якої проходить через точку $A (3; 5)$.

Завдання 5. Знайти невизначені інтеграли:

а) $\int (4x^3 + 2x^2 + \frac{1}{x}) dx$; б) $\int (\sqrt[3]{x} - \frac{1}{\sqrt[5]{x^6}}) dx$; в) $\int \frac{1}{x \ln^2 x} dx$; г)

$\int \frac{x}{\sin^2 x} dx$.

Завдання 6. За допомогою визначеного інтеграла знайти площу фігури обмежену лініями: $y = x^2 - 4x$, $y = 0$.

Завдання 7. Знайти загальний розв'язок диференціальних рівнянь: а) $y' = \sqrt[3]{x^5 y^2}$; б) $xy' + y = x^3$.

Варіант №8.

Завдання 1. Знайти частинні похідні $\frac{\partial z}{\partial x}$ і $\frac{\partial z}{\partial y}$ функцій:

а) $z = \ln^2 y + x^4 y^2 + \sin y$; б) $z = \frac{\arccos x}{\sqrt{y}}$.

Завдання 2. Для функції $z = 4x^6 y^3 - 2\sqrt{x} + 2xy$ обчислити наближене значення в точці $A (0,94; 1,02)$ за допомогою диференціалу.

Завдання 3. Задано функцію $z = \frac{2x^3}{y^2}$, точку $A (1; 4)$ і вектор $\vec{a} (-6; 8)$. Знайти градієнт функції в точці A та похідну в точці A в напрямі вектора $\vec{a}$.

Завдання 4. Для функції $y = \cos x - 3x^2 + x + 2$ знайти первісну, графік якої проходить через точку $A (0; 5)$.

Завдання 5. Знайти невизначені інтеграли:

а) $\int (\frac{1}{3}x^2 + 3x + \frac{4}{x}) dx$; б) $\int (\sqrt[11]{x} - \frac{1}{\sqrt[5]{x^4}}) dx$; в) $\int \frac{x^3}{x^4 + 1} dx$; г) $\int \frac{\ln x}{x^2} dx$.

Завдання 6. За допомогою визначеного інтеграла знайти площу фігури обмежену лініями: $y = \sqrt{x}$, $x = 0$; $x = 4$.

Завдання 7. Знайти загальний розв'язок диференціальних рівнянь:

а) $y' = \sqrt[3]{x^8 y}$; б) $xyy' = y^2 + 2x^2$.

Варіант №9.

Завдання 1. Знайти частинні похідні $\frac{\partial z}{\partial x}$ і $\frac{\partial z}{\partial y}$ функцій:

а) $z = \log_3 y + 3xy^2 + 10x$; б) $z = \sqrt{x} \cdot \cos y$.

Завдання 2. Для функції $z = 2x^2y^3 - 3\sqrt{x+3} + 2y$ обчислити наближене значення в точці $A(0,94; -1,05)$ за допомогою диференціалу.

Завдання 3. Задано функцію $z = \frac{\ln x}{y^2}$, точку $A(1; -2)$ і

вектор $\vec{a}(6; -8)$. Знайти градієнт функції в точці A та похідну в точці A в напрямі вектора $\vec{a}$.

Завдання 4. Для функції $y = \sin 2x - 3x^3 + x + 2$ знайти первісну, графік якої проходить через точку $A(0; 7)$.

Завдання 5. Знайти невизначені інтеграли:

а) $\int (2x^7 - \frac{1}{6}x^6 - 2)dx$; б) $\int (4\sqrt{x^8} + \frac{1}{3x^3} + 2)dx$; в)

г) $\int \frac{e^x}{\sqrt{e^x + 1}} dx$; г) $\int \sqrt{x} \ln x dx$.

Завдання 6. За допомогою визначеного інтеграла знайти площу фігури обмежену лініями: $y = x^3$ і $y = x$.

Завдання 7. Знайти загальний розв'язок диференціальних рівнянь:

а) $y' = y^4 \sqrt{x^3 y}$; б) $y' = 4xy + x$.

Варіант №10.

Завдання 1. Знайти частинні похідні $\frac{\partial z}{\partial x}$ і $\frac{\partial z}{\partial y}$ функцій:

а) $z = 2\log_2 x + 3\sqrt{xy^2} + 6y$; б) $z = \sqrt{x} \cdot \sin y$.

Завдання 2. Для функції $z = x^4 y^2 - 3\sqrt{y} + 2xy$ обчислити наближене значення в точці $A (-0,94; 1,05)$ за допомогою диференціалу.

Завдання 3. Задано функцію $z = \frac{\ln x}{2y}$, точку $A (1; 2)$ і вектор $\vec{a} (6; 8)$. Знайти градієнт функції в точці A та похідну в точці A в напрямі вектора $\vec{a}$.

Завдання 4. Для функції $y = 4\sqrt{x} - 3x^2 + 2x + 1$ знайти первісну, графік якої проходить через точку $A (1; 4)$.

Завдання 5. Знайти невизначені інтеграли:

а) $\int (4x^2 - 7x + 2) dx$; б) $\int (3\sqrt[3]{x^2} + \frac{2}{x^4} + 1) dx$; в) $\int \frac{\ln x}{x} dx$; г) $\int x e^x dx$.

Завдання 6. За допомогою визначеного інтеграла знайти площу фігури обмежену лініями: $y = x^2 - 4x + 4$, $y = 4$.

Завдання 7. Знайти загальний розв'язок диференціальних рівнянь:

а) $y' = y\sqrt{x^3 y^2}$; б) $2xyy' = y^2 + x^2$.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО РОЗВ'ЯЗАННЯ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ

Завдання 1. Знайти частинні похідні $\frac{\partial z}{\partial x}$ і $\frac{\partial z}{\partial y}$ функцій:

а) $z = 4xy^3 + 2\sqrt{x}y^2 + 7y$; б) $z = e^x \cdot \sqrt{y}$.

Розв'язання:

а) $z = 4xy^3 + 2\sqrt{x}y^2 + 7y$;

$$\frac{\partial z}{\partial x} = 4 \cdot 1 \cdot y^3 + 2 \cdot \frac{1}{2\sqrt{x}} \cdot y^2 + 0 = 4y^3 + \frac{y^2}{\sqrt{x}};$$

$$\frac{\partial z}{\partial y} = 4 \cdot x \cdot 3y^2 + 2\sqrt{x} \cdot 2y + 7 = 12xy^2 + 4y\sqrt{x} + 7.$$

б) $z = e^x \cdot \sqrt{y}$;

$$\frac{\partial z}{\partial x} = e^x \cdot \sqrt{y}; \quad \frac{\partial z}{\partial y} = e^x \cdot \sqrt{y} + e^x \cdot \frac{1}{2\sqrt{y}}.$$

Завдання 2. Для функції $z = 2x^2y^2 - 4\sqrt{x+y} + x^5y$ обчислити наближене значення в точці $A(-0,97; 2,09)$ за допомогою диференціалу.

Розв'язання:

Наближене значення функції $z = 2x^2y^2 - 4\sqrt{x+y} + x^5y$ при $x = -0,97$, $y = 2,09$ обчислимо за формулою

$$z \approx z(x_0, y_0) + \frac{\partial z}{\partial x} \Big|_{(x_0, y_0)} \cdot \Delta x + \frac{\partial z}{\partial y} \Big|_{(x_0, y_0)} \cdot \Delta y.$$

Нехай $x_0 = -1$, $y_0 = 2$.

Тоді:

$$\Delta x = x - x_0 = -0,97 - (-1) = 0,03;$$

$$\Delta y = y - y_0 = 2,09 - 2 = 0,09.$$

Обчислимо значення функції в точці A_0 з координатами $x_0 = -1$, $y_0 = 2$:

$$z(x_0; y_0) = 2 \cdot (-1)^2 \cdot 2^2 - 4\sqrt{-1+2} + (-1)^5 \cdot 2 = 8 - 4 - 2 = 2.$$

Обчислимо частинні похідні функції в точці A_0 :

$$\frac{\partial z}{\partial x} = 4xy^2 - \frac{4}{2\sqrt{x+y}} + 5x^4y = 4xy^2 - \frac{2}{\sqrt{x+y}} + 5x^4y;$$

$$\left. \frac{\partial z}{\partial x} \right|_{A(-1;2)} = 4 \cdot (-1) \cdot 2^2 - \frac{2}{\sqrt{-1+2}} + 5 \cdot (-1)^4 \cdot 2 = -16 - 2 + 10 = -8;$$

$$\frac{\partial z}{\partial y} = 4x^2y - \frac{4}{2\sqrt{x+y}} + x^5 = 4x^2y - \frac{2}{\sqrt{x+y}} + x^5;$$

$$\left. \frac{\partial z}{\partial y} \right|_{A(-1;2)} = 4 \cdot (-1)^2 \cdot 2 - \frac{2}{\sqrt{-1+2}} + (-1)^5 = 8 - 2 - 1 = 5.$$

Тоді наближене значення функції:

$$z \approx z(x_0, y_0) + \left. \frac{\partial z}{\partial x} \right|_{(x_0, y_0)} \cdot \Delta x + \left. \frac{\partial z}{\partial y} \right|_{(x_0, y_0)} \cdot \Delta y =$$
$$= 2 + (-8) \cdot 0,03 + 5 \cdot 0,09 = 2,21.$$

Відповідь: $z \approx 2,21$

Завдання 3. Задано функцію $z = \frac{2x^2 - 3}{4y^3}$, точку $A(-1; 1)$ і вектор $\vec{a}(-12; -5)$. Знайти градієнт функції в точці A та похідну в точці A в напрямі вектора $\vec{a}$.

Розв'язання:

Обчислимо частинні похідні функції в точці A_0 :

$$\frac{\partial z}{\partial x} = \frac{2 \cdot 2x - 0}{4y^3} = \frac{4x}{4y^3} = \frac{x}{y^3}; \quad \frac{\partial z}{\partial y} \Big|_{A(-1;1)} = \frac{-1}{1^3} = -1;$$

$$\frac{\partial z}{\partial y} = -3 \cdot \frac{2x^2 - 0}{4y^4} = \frac{6x^2}{4y^4} = \frac{3x^2}{2y^4}; \quad \frac{\partial z}{\partial y} \Big|_{A(-1;1)} = \frac{3 \cdot (-1)^2}{2 \cdot 1^4} = \frac{3}{4}.$$

Тоді градієнт функції можна записати у вигляді:

$$\overline{gradz} = \frac{\partial z}{\partial x} \Big|_A \cdot \vec{i} + \frac{\partial z}{\partial y} \Big|_A \cdot \vec{j}. \quad \text{Тобто: } \overline{gradz} = -1 \cdot \vec{i} + \frac{3}{4} \cdot \vec{j}.$$

Для запису похідної в точці A в напрямі вектора $\vec{a}$ використаємо формулу: $dz = \frac{\partial z}{\partial x} \Big|_A \cdot \cos \alpha + \frac{\partial z}{\partial y} \Big|_A \cdot \cos \beta$.

Для цього знайдемо напрямлені косинуси:

$$\cos \alpha = \frac{a_x}{\sqrt{a_x^2 + a_y^2}} = \frac{-12}{\sqrt{144 + 25}} = \frac{-12}{13};$$

$$\cos \beta = \frac{a_y}{\sqrt{a_x^2 + a_y^2}} = \frac{-5}{\sqrt{144 + 25}} = \frac{-5}{13}.$$

Тоді,

$$dz = -1 \cdot \left(-\frac{12}{13}\right) + \frac{3}{4} \cdot \left(-\frac{5}{13}\right) = \frac{12}{13} - \frac{15}{52} = \frac{48 - 15}{52} = \frac{33}{52}.$$

Відповідь: $\overline{gradz} = -1 \cdot \vec{i} + \frac{3}{4} \cdot \vec{j}$; $dz = \frac{33}{52}$.

Завдання 4. Для функції $y = 2\sqrt{x} + \frac{1}{3}x^3 + \frac{4}{x} - 5$ знайти первісну, графік якої проходить через точку $A(1; 13)$.

Розв'язання:

Для функції $y = 2\sqrt{x} + \frac{1}{3}x^3 + \frac{4}{x} - 5$ знайдемо сім'ю первісних:

$$y = 2 \cdot \frac{x^{\frac{1}{2}+1}}{\frac{1}{2}+1} + \frac{1}{3} \cdot \frac{x^{3+1}}{3+1} + \ln x - 5x + C = \frac{4\sqrt{x^3}}{3} + \frac{x^4}{12} + \ln x - 5x + C.$$

Підставимо в отриману рівність координати точки A :

$$13 = \frac{4\sqrt{1^3}}{3} + \frac{1^4}{12} + \ln 1 - 5 \cdot 1 + C \Rightarrow 13 = \frac{4}{3} + \frac{1}{12} - 5 + C \Rightarrow$$

$$13 = \frac{16+1-60}{12} + C \Rightarrow 13 = -\frac{43}{12} + C \Rightarrow 13 + \frac{43}{12} = C \Rightarrow C = 16\frac{7}{12}.$$

Отже, шукана первісна матиме вигляд:

$$y = \frac{4\sqrt{x^3}}{3} + \frac{x^4}{12} + \ln x - 5x + 16\frac{7}{12}.$$

Відповідь: $y = \frac{4\sqrt{x^3}}{3} + \frac{x^4}{12} + \ln x - 5x + 16\frac{7}{12}$.

Завдання 5: Знайти невизначені інтеграли:

а) $\int(5x^3 - \frac{1}{4}x^4 + 2x - 1)dx$;   б) $\int(\sqrt{x} + \sqrt[3]{x^5} - \frac{7}{x^3})dx$;

в) $\int \cos(9x - 4)dx$;   г) $\int \frac{\ln x}{x} dx$;

д) $\int \ln x \cdot dx$.

Розв'язання:

Для знаходження невизначеного інтегралу користуємося таблицею інтегралів (Табл. 1 додатку).

$$\begin{aligned} \text{а) } \int(5x^3 - \frac{1}{4}x^4 + 2x - 1)dx &= 5 \int x^3 dx - \frac{1}{4} \int x^4 dx + 2 \int x dx - \int dx = \\ &= \frac{5x^{3+1}}{3+1} - \frac{x^{4+1}}{4(4+1)} + \frac{2x^{1+1}}{1+1} - x + C = \frac{5x^4}{4} - \frac{x^5}{20} + x^2 - x + C. \end{aligned}$$

$$\text{б) } \int(\sqrt{x} + \sqrt[3]{x^5} - \frac{7}{x^3})dx = \int \sqrt{x} dx + \int \sqrt[3]{x^5} dx - \int \frac{7}{x^3} dx = \int x^{\frac{1}{2}} dx$$

$$+ \int x^{\frac{5}{3}} dx - 7 \int x^{-3} dx = \frac{x^{\frac{1}{2}+1}}{\frac{1}{2}+1} + \frac{x^{\frac{5}{3}+1}}{\frac{5}{3}+1} - 7 \int x^{-3} dx = \frac{x^{\frac{3}{2}+1}}{\frac{3}{2}+1} +$$

$$+ \frac{x^{\frac{5}{3}+1}}{\frac{5}{3}+1} - 7 \int x^{-3} dx = \frac{x^{\frac{3}{2}+1}}{\frac{3}{2}+1} + \frac{x^{\frac{8}{3}+1}}{\frac{8}{3}+1} - 7 \cdot \frac{x^{-3+1}}{-3+1} + C =$$

$$\frac{x^{\frac{3}{2}}}{\frac{3}{2}} + \frac{x^{\frac{8}{3}}}{\frac{8}{3}} - 7 \frac{x^{-2}}{-2} + C = 7 \frac{x^{-2}}{-2} + C = \frac{2}{3} \cdot \sqrt{x^3} + \frac{3}{8} \cdot \sqrt[3]{x^8} + \frac{7}{2} \cdot \frac{1}{x^2} + C.$$

$$в) \int \cos(9x-4) dx = \left| \begin{array}{l} 9x-4=t \\ 9dx=dt \\ dx=\frac{1}{9}dt \end{array} \right| = \int \cos t \cdot \frac{1}{9} =$$

$$= \frac{1}{9} \int \cos t \cdot dt = \frac{1}{9} \sin t + C = \frac{1}{9} \sin(9x-4) + C.$$

(В даному випадку користувалися заміною змінної).

$$г) \int \frac{\ln x}{x} dx = \left| \begin{array}{l} \ln x = t \\ \frac{dx}{x} = dt \end{array} \right| \Rightarrow \int t \cdot dt =$$

$$= \frac{1}{2} t^2 + C = \frac{1}{2} \ln^2 x + C.$$

(В даному випадку користувалися заміною змінної).

$$д) \int \ln x \cdot dx = \left| \begin{array}{l} \ln x = u; \frac{dx}{x} = du \\ dx = dv; x = v \end{array} \right| = x \ln x - \int x \cdot \frac{1}{x} \cdot dx$$

$$x \ln x - \int dx + C = x \cdot \ln x - x + C.$$

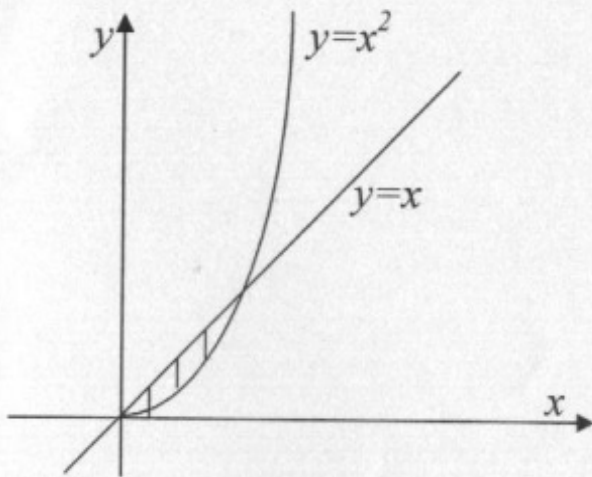
(В даному випадку користувалися формулою інтегрування "частинами": $\int u \cdot dv = u \cdot v - \int v \cdot du$.)

Завдання №6. За допомогою визначеного інтеграла знайти площу фігури обмежену лініями $y = x^2$, $y = x$.

Розв'язання:

Побудуємо фігуру, площу якої необхідно знайти:

$$S = \int_0^1 x dx - \int_0^1 x^2 dx = \frac{x^2}{2} \Big|_0^1 - \frac{x^3}{3} \Big|_0^1 = \frac{1}{2} - \frac{1}{3} = \frac{1}{6} \text{ кв.од.}$$

Відповідь: $S = \frac{1}{6}$ кв.од.

Завдання 7. Розв'язати диференціальні рівняння:

а) $\sqrt{x}y' = y^2x^3$.

Розв'язання:

$$\text{а) } \sqrt{x} \frac{dx}{dy} = y^2 x^3,$$

$$\frac{\sqrt{x}}{x^3} dx = y^2 dy,$$

Дане рівняння є рівнянням з відокремленими змінними:

$$x^{-\frac{5}{2}} dx = y^2 dy,$$

$$\int x^{\frac{5}{2}} dx = \int y^2 dy,$$

$$\frac{x^{\frac{3}{2}}}{\frac{3}{2}} + C = \frac{y^3}{3} \Rightarrow y = \sqrt[3]{C - \frac{2}{x\sqrt{x}}}.$$

Відповідь: $y = \sqrt[3]{C - \frac{2}{x\sqrt{x}}}.$

б) $y' = 2y + x,$

Дане рівняння є лінійним, так як y і y' у однаковому степені (першому). Тому скористаємося заміною $y = uv$ і $y' = u'v + uv'$. Тоді:

$$u'v + uv' = 2uv + x,$$

$$v(u' + 2u) = x - uv',$$

$$\begin{cases} u' + 2u = 0, \\ x - uv' = 0, \end{cases}$$

Розв'яжемо окремо перше рівняння системи:

$$u' + 2u = 0,$$

$$\frac{du}{dx} + 2u = 0, \quad \left| \cdot \frac{dx}{u} \right.,$$

$$\frac{du}{u} + 2dx = 0,$$

$$\int \frac{du}{u} + 2 \int dx = 0,$$

$$\ln u + 2x = 0 \Rightarrow u = e^{-2x}.$$

Отриманий вираз підставимо в друге рівняння системи:

$$x - uv' = 0 \Rightarrow x - e^{-2x}v' = 0,$$

$$x - e^{-2x} \cdot \frac{dv}{dx} = 0, \quad \left| \cdot \frac{dx}{e^{-2x}}, \right.$$

$$xe^{2x} dx - dv = 0,$$

$$\int xe^{2x} dx - \int dv = 0,$$

Обчислимо частинами перший інтеграл:

$$\int xe^{2x} dx = \left| \begin{array}{l} u = x \quad dv = e^{2x} dx \\ du = dx \quad \frac{e^{2x}}{2} = v \end{array} \right| = \frac{xe^{2x}}{2} - \int \frac{e^{2x}}{2} dx =$$

$$\frac{xe^{2x}}{2} - \frac{e^{2x}}{4} + C.$$

$$\text{Тоді, } \frac{xe^{2x}}{2} - \frac{e^{2x}}{4} + C = v.$$

З поставленої умови:

$$y = uv = e^{-2x} \left(\frac{xe^{2x}}{2} - \frac{e^{2x}}{4} + C \right) = \frac{x}{2} - \frac{1}{4} + \frac{C}{e^{2x}} \text{ - розв'язок}$$

диференціального рівняння.

$$\text{Відповідь: } y = e^{-2x} \left(\frac{xe^{2x}}{2} - \frac{e^{2x}}{4} + C \right) = \frac{x}{2} - \frac{1}{4} + \frac{C}{e^{2x}}.$$